

Ενδεικτικές δραστηριότητες επέκτασης για τη θεματική ενότητα «Έδαφος»

Προτεινόμενες ενδεικτικές δραστηριότητες, για επέκταση στο σχολείο, των προγραμμάτων που αφορούν τη θεματική ενότητα «Έδαφος»:

Σημαντική σημείωση προς τους/τις εκπαιδευτικούς:

Οι πιο κάτω δραστηριότητες είναι απλές ιδέες που μπορείτε να εφαρμόσετε στο σχολείο μαζί με τους/τις μαθητές/μαθήτριες σας για επέκταση και συνέχιση του προγράμματος, στο οποίο συμμετείχατε μέσα στο σχολείο.

Οι δραστηριότητες που προτείνονται σκοπό έχουν να βοηθήσουν τον/την εκπαιδευτικό να αναπτύξει τις δικές του/της εργασίες και δραστηριότητες, σε σχέση πάντα με το πρόγραμμα στο οποίο συμμετείχε με τους/τις μαθητές/μαθήτριες του/της, λαμβάνοντας, όμως, υπόψη τις ειδικές τοπικές συνθήκες του σχολείου του/της, καθώς επίσης και το ηλικιακό επίπεδο και ενδιαφέρον των μαθητών/μαθητριών του/της.

Για την καλύτερη επέκταση των προγραμμάτων στα πλαίσια της σχολικής μονάδας, είναι σημαντικό ο/η εκπαιδευτικός να λάβει υπόψη του/της τα πιο κάτω:

1. Συστήνεται αξιοποίηση και μεταφορά των εμπειριών που απέκτησαν οι μαθητές/μαθήτριες κατά τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, στις δραστηριότητες επέκτασης στο σχολείο.
2. Στις δραστηριότητες επέκτασης που θα ανατεθούν από τον/την εκπαιδευτικό στην τάξη, θα πρέπει να αξιοποιούν διάφορα μαθήματα και να καλυφθούν διάφορες πτυχές του θέματος που μελέτησαν οι μαθητές/μαθήτριες μέσα από το πρόγραμμα που συμμετείχαν.
3. Συστήνεται δραστηριοποίηση στην τοπική κοινότητα και αξιοποίησή της ως βασικού εκπαιδευτικού μαθησιακού εργαλείου.
4. Συστήνεται ο προσανατολισμός και η έμφαση του/της εκπαιδευτικού στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας, της φαντασίας και του ενδιαφέροντος των μαθητών/μαθητριών για τα περιβαλλοντικά ζητήματα.

Δραστηριότητες:

- Φτιάχνω μια μακέτα της Κύπρου με τα χαρακτηριστικά πετρώματα ή είδη εδάφους κάθε περιοχής. Η μακέτα μπορεί να ετοιμασθεί με τη μορφή παιχνιδιού. Π.χ. μπορεί να συνοδεύεται από καρτέλες, στις οποίες θα ζητείται από τους/τις μαθητές/μαθήτριες να αναγνωρίσουν τα διάφορα πετρώματα ή τα διάφορα είδη εδαφών. Αντίστροφα, η ίδια η μακέτα μπορεί να δημιουργηθεί με τη μορφή παιχνιδιού. Για παράδειγμα, να υπάρχουν διάφορες καρτέλες μέσα από τις οποίες να ζητούνται συγκεκριμένες πληροφορίες, οι οποίες θα αποδοθούν με τη μορφή της μοντελοποίησης. Π.χ. μοντελοποίηση της περιοχής του Αμιάντου. Οδηγίες μπορούν να δοθούν με τη μορφή καρτέλας είναι έργα που αφορούν:

- α) στην αποκατάσταση του τοπίου της περιοχής,
- β) στην παρουσίαση της περιοχής πριν και μετά από τη λειτουργία του μεταλλείου,
- γ) στην παρουσίαση των τρόπων με τους οποίους θα μπορούσε να αξιοποιηθεί το μεταλλείο.

- Ετοιμάζω συλλογές από πετρώματα, είδη εδαφών, απολιθώματα κ.λπ.

- Κατασκευάζω σειρά γραμματοσήμων με θέμα τα πετρώματα της Κύπρου.
- Κατασκευάζω ενημερωτικό έντυπο, με στόχο την πληροφόρηση και ενημέρωση του κοινού για τη σημασία της αειφόρου διαχείρισης του εδάφους.
- Συγκεντρώνω άρθρα από εφημερίδες που αναφέρονται σε διάφορα περιβαλλοντικά προβλήματα που προκύπτουν ως απόρροια της υποβάθμισης του εδάφους. Φτιάχνω ένα αρχείο από τέτοια άρθρα ή φωτογραφικό υλικό και ετοιμάζω ένα δικό μου άρθρο.
- Μελετώ τα απολιθώματα κλαδιών, φύλλων, πετρωμάτων.
- Διεξάγω πειράματα και διερευνήσεις στο πεδίο σχετικά με τις φυσικές και χημικές ιδιότητες του εδάφους.
- Ετοιμάζω δημιουργικά παιχνίδια στο πεδίο για τη σχέση του εδάφους με τους φυτικούς και ζωικούς οργανισμούς.
- Ετοιμάζω παρουσίαση στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές σχετική με τη γεωλογία της Κύπρου.
- Ετοιμάζω φιλλάκι, στο οποίο να παρουσιάζεται η γεωλογική κληρονομιά του Τροόδους.
- Συλλέγω πετρώματα και εξοικειώνομαι με τις ιδιότητες και τα χαρακτηριστικά τους. Η συλλογή αυτή μπορεί να παρουσιαστεί με διάφορους τρόπους:
  1. Συλλογή πετρωμάτων και τοποθέτησή τους σε προθήκη. Τα πετρώματα να συνοδεύονται από καρτέλες που να ενημερώνουν για τη σύστασή τους και για τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά τόσο αυτών, όσο και των περιοχών στις οποίες συναντώνται.
  2. Ενημερωτικός οδηγός για τα πετρώματα που θα συνοδεύεται από κλείδα αναγνώρισης.
  3. Χρήση νέων τεχνολογιών για την ετοιμασία παρουσίασης σχετικής με τα πετρώματα, τα είδη των εδαφών και τους γεωλογικούς σχηματισμούς.
- Μελετώ τα πετρώματα του τόπου μας με τη βοήθεια και τη συνεργασία λειτουργών του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης. Εξετάζω τη γεωμορφολογία του νησιού και διερευνώ την επίδρασή της στη βλάστηση κάθε περιοχής. Μπορούν να γίνουν συγκριτικές μελέτες περιοχών της Κύπρου που χαρακτηρίζονται από διαφορετικά είδη πετρωμάτων και να εξεταστεί παράλληλα με αυτά, το έδαφος και τα είδη βλάστησης που συναντώνται στις περιοχές αυτές.